

4. lekce

Text A

جامعة كارل

خلال إقامتنا القصيرة في براغ، طلبنا من أصدقائنا التشيكي زيارـة جامعة كارـل. فذهب أحدهـم معـنا إلى مـبني الجـامعة التـاريخـيـ. في أوـل الأمـر دخـلـنا القـاعـة العـرـيقـة وـشـاهـدـنا فـيهـا قـتـالـ الـقيـصـر كـارـل الـرابـعـ. وبعد أن خـرجـنا من مـبني إـداـرة الجـامـعـةـ، قـابـلـنا بـعـض طـلـابـها الـواـقـفـينـ أمـامـهـ. وجـدـنـا أـنـهـمـ من كـلـيـةـ الـآـدـابـ. وـنـظـرـاـ إلىـ آـنـاـ قدـ درـسـنـاـ القـانـونـ فـيـ مـصـرـ، رـغـبـنـاـ فـيـ التـعرـفـ عـلـىـ كـلـيـةـ الـحـقـوقـ. فـسـأـلـنـاـ إـحـدـيـ الطـالـبـاتـ عـنـهـاـ. فـشـرـحـتـ لـنـاـ الـطـرـيقـ وـكـذـلـكـ نـصـحتـنـاـ بـجـوـلـةـ فـيـ وـسـطـ الـمـديـنـةـ. وـلـمـاـ وـصـلـنـاـ إـلـىـ هـنـاكـ، جـلـسـنـاـ فـيـ مـكـتبـةـ الـكـلـيـةـ، قـرـأـنـاـ عـدـةـ مـجـالـاتـ أـجـنبـيـةـ، ثـمـ تـحـدـثـنـاـ مـعـ أـحـدـ الـأـسـاتـذـةـ. مـنـ كـلـيـةـ الـحـقـوقـ ذـهـبـنـاـ إـلـىـ كـلـيـةـ الـعـلـومـ الـاجـتمـاعـيـةـ وـفـيـ مـكـتبـتـهـاـ نـظـرـنـاـ إـلـىـ فـهـرـسـ الـكـتـبـ الـخـاصـةـ بـتـارـيخـ أـورـباـ الـمـعاـصـرـ، كـمـ أـخـذـنـاـ مـنـهـ بـعـضـ الـأـبـحـاثـ عـنـ الـعـلـاقـاتـ السـيـاسـيـةـ بـيـنـ الدـوـلـ الـأـوـرـبـيـةـ وـالـعـالـمـ الـعـرـبـيـ. وـعـنـدـمـاـ تـرـكـنـاـ مـبـنـيـ الـكـلـيـةـ، رـكـبـنـاـ مـعـ صـدـيقـنـاـ التـشـيـكـيـ التـرـامـ وـنـزـلـنـاـ بـالـقـرـبـ مـنـ نـادـيـ الـطـلـبـةـ. وـهـنـاكـ قـابـلـنـاـ طـلـابـ الـطـبـ وـالـعـلـومـ الـطـبـيـعـيـةـ. كـانـتـ عـنـهـمـ حـفـلـةـ بـعـنـاسـبـةـ نـهـاـيـةـ السـنـةـ الـدـرـاسـيـةـ. وـلـمـاـ عـلـمـوـاـ آـنـاـ درـسـنـاـ فـيـ جـامـعـةـ الـقـاهـرـةـ، رـحـبـوـاـ بـنـاـ وـقـدـمـوـاـ لـنـاـ بـعـضـ الـخـلـوـيـاتـ وـالـمـشـرـوبـاتـ. وـأـنـاءـ مـحـادـثـنـاـ، سـأـلـنـاـ عـنـ إـقـامـتـنـاـ فـيـ بـرـاغـ وـبـرـاجـنـاـ الـدـرـاسـيـةـ وـفـرـصـ الـعـلـمـ خـرـيجـيـ جـامـعـتـنـاـ. وـكـنـاـ سـعـدـاءـ جـدـاـ آـنـاـ حـضـرـنـاـ حـفـلـتـهـمـ وـشـكـرـنـاـهـمـ عـلـىـ حـسـنـ ضـيـافـتـهـمـ وـمـعـلـومـاتـهـمـ الـمـفـيـدةـ عـنـ جـامـعـةـ كـارـلـ وـكـلـيـاتـهـاـ وـمـعـاهـدـهـاـ الـعـلـمـيـةـ.

Text B

حوار

- أ - قـرـأـنـاـ أـمـسـ عـنـ جـامـعـةـ الدـوـلـ الـعـرـبـيـةـ.
ب - مـنـ نـشـأتـ جـامـعـةـ الدـوـلـ الـعـرـبـيـةـ؟
أ - إـنـهـاـ نـشـأتـ فـيـ أـوـاـخـرـ الـحـربـ الـعـالـيـةـ الـثـانـيـةـ.
ب - هلـ كـانـتـ مـصـرـ مـنـ أـعـضـاءـ الـجـامـعـةـ مـنـذـ نـشـأتـهـاـ؟
أ - نـعـمـ، إـنـهـاـ كـانـتـ عـضـوـاـ فـيـ الـجـامـعـةـ مـنـذـ نـشـأتـهـاـ مـعـ سـائـرـ الـدـوـلـ الـعـرـبـيـةـ الـمـسـتـقـلـةـ فـيـ ذـلـكـ الـوقـتـ. وـفـيـمـاـ بـعـدـ حـصـلـتـ عـلـىـ عـضـويـتـهـاـ كـلـ الـدـوـلـ الـعـرـبـيـةـ.
ب - وـأـيـنـ مـقـرـرـ جـامـعـةـ الدـوـلـ الـعـرـبـيـةـ؟
أ - مـقـرـرـهـاـ فـيـ الـقـاهـرـةـ، وـلـكـنـ لـفـتـرـةـ مـنـ الزـمـنـ كـانـ مـقـرـرـهـاـ فـيـ تـونـسـ. وـلـلـجـامـعـةـ دورـ هـامـ فـيـ دـعـمـ الـعـلـاقـاتـ بـيـنـ الدـوـلـ الـعـرـبـيـةـ.

Text C

وزير الخارجية التشيكي في نيويورك

قد سافر وزير الخارجية التشيكي لحضور جلسة الجمعية العامة لـهـيـةـ الـأـمـمـ الـمـتـحـدـةـ. قد افتـتحـ جـلـسـةـ الـأـمـينـ الـعـامـ لـهـيـةـ الـأـمـمـ الـمـتـحـدـةـ. وـشـارـكـ فـيـهـاـ مـنـدوـبـوـ كـلـ الـدـوـلـ الـأـعـضـاءـ. وـكـانـ فـيـ جـدـولـ أـعـمـالـ جـلـسـةـ بـعـضـ الـقـضـاـيـاـ الـسـيـاسـيـةـ الـراـهـنـةـ، مـنـهـاـ قـضـيـةـ الـشـرـقـ الـأـوـسـطـ وـقـضـيـةـ أـفـغـانـسـتـانـ وـالـوـضـعـ الـحـالـيـ فـيـ الـعـرـاقـ.

Text D

حوار

- أ - ماذا درست في كلية الآداب؟
- ب - درست فيها اللغة العربية وتاريخ البلدان الإسلامية وحضارتها. كنت طالباً في معهد الشرق الأوسط وإفريقيا.
- أ - هل يوجد المعهد في نفس المبني حيث توجد إدارة الكلية؟
- ب - لا، توجد إدارة الكلية في المبني الرئيسي. هناك مكتب عميد الكلية ومكاتب وكلاء العميد وقسم شؤون الطلبة وشؤون المالية وقسم البحث العلمي وأقسام أخرى.
- أ - هل قبلكم في السنة الماضية عدداً كبيراً من طلاب اللغة العربية؟
- ب - نعم، قبلنا كثيراً من المتقدمين.
- أ - وهل أمامهم فرص العمل بعد تخرّجهم في الكلية؟
- ب - نعم، هناك مختلف المؤسسات الحكومية والثقافية والعلمية، مثلًّا معهد الدراسات الشرقية وبعض المتاحف ووزارة الخارجية بسفاراتها في البلدان العربية ووكالات الأنباء والإذاعة التشيكية وبعض شركات التجارة الخارجية ومكاتب السياحة إلخ.

Text E

الوفد التشيكي في القاهرة

قد وصل وزير التعليم والشباب والرياضة إلى القاهرة للتوقيع على الاتفاقية الثقافية بين البلدين. وبعد محادثاته مع وزير التعليم العالي المصري تقابل مع عامل السفارة. وزار الوزير وكل أعضاء وفد منطقة أهرام الجيزة. كما تفرّج على بعض الآثار الإسلامية في القاهرة القديمة وتجول في أجنبة معرض الكتاب الدولي.

Gramatika

Genitivní spojení

Základní údaje a pravidla

Genitivní spojení je velice produktivní syntaktická vazba klasické i moderní spisovné arabštiny. Je tvořeno dvěma nebo více jmény, z nichž první je tzv. jméno řídící (nomen regens) a druhé (nebo další) jméno řízené (nomen rectum), které je neshodným přívlastkem předcházejícího jména. Jméno řídící může stát ve všech pádech, jméno řízené pouze ve 2. pádě.

Jméno řídící je určeno jménem řízeným, tzn. že ztrácí nunaci (neurčitý člen) a nemůže být již určeno dalšími determinačními prostředky (členem určitým nebo zájmennou příponou). Jméno řízené může být určeno i neurčeno. V genitivním spojení tvořeném více jmény je jméno řízené zároveň jménem řídícím k následujícímu jménu.

Jméno řídící je v tzv. vázaném stavu (status constructus). Je-li jméno řízené neurčeno, determinuje jméno řídící pouze morfologicky (ztráta nunace), je-li určeno, determinuje jméno řídící i syntakticky (viz níže).

Typy genitivního spojení

1. Jméno řídící a určené jméno řízené (členem, zájmennou příponou, dalším jménem v genitivu)

a)	بَابُ الْمُرْفَقَةِ	(dveře toho pokoje)
	مَكَاتِبُ الْوَزَارَةِ	(kanceláře ministerstva)
	مُحَاضَرَةُ الْأَسْتَادِ	(přednáška toho profesora)
b)	مَقْرُورَتَنَا	(sídlo našeho velvyslanectví)
	أَخْوَ زَوْجَهَا	(bratr jejího manžela)
	طُلَّابُ كُلَيْنُوكُمْ	(studenti vaší fakulty)
c)	عَمِيدُ كُلِيَّةِ الطِّبِّ	(děkan lékařské fakulty)
	بَرْنَامِجٌ إِذَاعَةِ الْكُوَيْتِ	(program kuvajtského rozhlasu)
	سَيَّارَةُ رَئِيسِ جَامِعَتَنَا	(auto rektora naší univerzity)

2. Jméno řízené se shodným přívlastkem

جَامِعَةُ الدُّولِ الْعَرَبِيَّةِ	(Liga arabských států)
مَعْرِضُ الْمَنْتَجَاتِ الزَّرَاعِيَّةِ	(výstava zemědělských výrobků)
مَقَالُ الصَّحَافِيِّ الْعَرَبِيِّ	(článek toho arabského novináře)

3. Jméno řídící se shodným přívlastkem

كِتَابُ الْمُؤْلِفِ الْأَوَّلِ	(první kniha toho autora)
فُرَصُ الْعَمَلِ الْكَثِيرَةِ	(mnohé pracovní příležitosti)
شَرْشَةُ الْأَجْيَارِ الْقَادِمَةِ	(příští zpravodajská relace)

V některých spojeních nemusí být z nevokalizovaného textu zcela zřejmé, zda se přívlastek vztahuje ke jménu řídícímu, či řízenému.

تَرْجِمَةُ الرِّوَايَةِ الْجَدِيدَةِ / الْجَدِيدَةُ	(překlad toho nového románu/nový překlad toho románu)
جُمِلُ الْدُرُوسِ الصَّعِيبَةِ / الصَّعِيبَةُ	(věty těch obtížných lekcí/obtížné věty těch lekcí)

Příslušný vztah lze pak jednoznačně vyjádřit předložkou **ـ**:

تَرْجِمَةً لِلرِّوَايَةِ الْجَدِيدَةِ / تَرْجِمَةً جَدِيدَةً لِلرِّوَايَةِ

4. Jméno řídící a jméno řízené se shodnými přívlastky

V některých případech se zachovává genitivní spojení.

مَعْرِضُ الْمَنْتَجَاتِ الزَّرَاعِيَّةِ الدُّولِيِّ	(mezinárodní výstava zemědělských výrobků)
حِزْبُ الْبَعْثِ الْعَرَبِيِّ الْاِشتِرَاكِيُّ	(Socialistická strana arabské obrody)

Někdy je však vhodnější vyjádřit přivlastňovací vztah opět předložkou **لـ**:

المَعْرِضُ الدُّولِيُّ لِلْمَنْتُورَجَاتِ الزَّرَاعِيَّةِ	(mezinárodní výstava zemědělských výrobků)
الْزُوَّارُ الْأَجَانِبُ لِلْمَهَرَجَانِ السَّينَمَائِيِّ	(zahraniční návštěvníci filmového festivalu)

5. Genitivní spojení tvořené více jmény (tzv. řetěz genitivů)

جَدْوَلُ أَعْمَالِ جَلْسَةِ مَجْلِسِ الْأَمْنِ	(pořad jednání zasedání Rady bezpečnosti)
تَارِيخُ آدَابِ بُلْدَانِ الشَّرْقِ الْأَوْسَطِ	(dějiny literatur zemí Středního východu)
رَئِيسُ هَيَّةِ تَحْرِيرِ مَجَلَّةِ مَعْهَدَنَا	(šéfredaktor /dosl. předseda rady redakce / časopisu našeho ústavu)

6. Jméno řídící s neurčeným jménem řízeným

Toto spojení se tvoří v následujících případech:

a) je-li zdůrazněna neurčitost jména řízeného

كِتَابُ تَلْمِيذٍ	(knika jednoho žáka)
شَنْسَةُ رَاكِبٍ	(zavazadlo nějakého cestujícího)

b) jde-li o pouhé druhové určení

طَبِيبُ أَسْنَانٍ	(jeden zubní lékař)
سَيَّارَةُ نَقْلٍ	(nákladní /dosl. dopravní/ auto)

c) udává-li se míra nebo množství, zvláště u potravin

قَطْعَةُ لَحْمٍ	(kousek masa)	كَاسُ نَيْدٍ	(pohár vína)
فَنْجَانُ قَهْوَةٍ	(šálek kávy)	شَرِيكَةُ جُبْنٍ	(plátek sýra)

d) udává-li se druh materiálu

خَاتَمُ ذَهَبٍ	(zlatý prsten)	مَائِدَةُ خَشَبٍ	(dřevěný stůl)
قُمَاشُ صُوفٍ	(vlněná látka)	سَرِيرٌ حَدِيدٌ	(železné lůžko)

Přistoupí-li u tohoto typu genitivního spojení ke jménu řídícímu přívlastek shodný, je neurčen, neboť jméno řídící není určeno syntakticky (viz výše).

طَبِيبُ أَسْنَانٍ مَعْرُوفٌ	(jeden známý zubní lékař)
سَيَّارَةُ نَقْلٍ كَبِيرَةٌ	(jedno velké nákladní auto)

Má-li se výraz určit, dostane jméno řízené určitý člen.

طَبِيبُ الْأَسْنَانِ	(ten zubní lékař)
طَبِيبُ الْأَسْنَانِ الْمَعْرُوفُ	(ten známý zubní lékař)
سَيَّارَةُ النَّقْلِ	(to nákladní auto)
سَيَّارَةُ النَّقْلِ الْكَبِيرَةُ	(to velké nákladní auto)

Genitivní spojení ovšem nelze vytvořit, má-li být jméno řídící neurčeno. Vztah se vyjádří opět předložkou **لـ**.

رواية للكاتب (jeden román toho spisovatele)

موظف للوزارة (jeden úředník ministerstva)

Je možno však užít této (většinou knižní, ale časté) konstrukce:

موظفي الوزارة

روايات الكاتب

Velice živý a produktivní typ genitivního spojení představují tzv. složená přídavná jména. Jsou tvořena přídavným jménem nebo participiem, za nímž následuje genitiv určeného podstatného jména. V tomto případě jde o genitiv zřetelový (co do ..., pokud se týče ...).

سريع المفعول (rychle působící, dosl. rychlý co do účinku)

تشيكية الصناع (české výroby, dosl. český co do výroby)

حديث الطراز (modernního typu)

Tento výraz jako celek je pokládán za neurčený. Jako přívlastek přistupuje tedy k neurčenému jménu.

دواء سريع المفعول (jeden rychle působící lék)

سيارة تشيكية الصناع (jeden automobil české výroby)

بيت حديث الطراز (jeden dům moderního typu)

Má-li být tento výraz určen, dostane jméno řídící člen určitý, což je výjimka z pravidel o genitivním spojení.

الدواء السريع المفعول (ten rychle působící lék)

السيارة التشيكية الصناع (ten automobil české výroby)

البيت الحديث الطراز (ten dům moderního typu)

Poznámka 1

V 2. lekci jsme uvedli, že zájmeno ukazovací ve funkci přívlastku se pojí s určeným jménem. Je-li jméno určeno členem, stojí ukazovací zájmeno před ním (viz příklady v 2. lekci). Je-li určeno zájmennou příponou nebo následujícím jménem v genitivu, stojí ukazovací zájmeno za ním.

كتابي هذه (tato moje kniha)

في مدینتنا هذه (v tomto našem městě)

مع طلابهم هؤلاء (s těmito jejich studenty)

في روايتها هاتين (v těchto jejích dvou románech)

من مقال الصحافية هذا (z tohoto článku té novinářky)

في غرفة الطالب هذه (v tomto studentově pokoji)

V genitivním spojení se velice často užívá následujících výrazů:

كُلٌّ (původní význam: celek)

a) s neurčeným jménem v jednotném čísle má význam „každý“:

كُلُّ طَالِبٍ	(každý student)	كُلُّ طَالِبَةٍ	(každá studentka)
كُلُّ درْسٍ	(každá lekce)	كُلُّ غُرْفَةٍ	(každý pokoj)
كُلُّ يَوْمٍ	(každý den) / 4. pád příslovečného určení času /		
كُلُّ سَنَةٍ	(každý rok) / totéž /		

b) s určeným jménem v jednotném čísle má význam „celý“:

فِي كُلِّ أَيْمَاتٍ	(v celém domě)	خَلَالَ كُلِّ السَّنَةِ	(během celého roku)
فِي كُلِّ الْعَالَمِ	(na celém světě)	مِنْ كُلِّ الْمَدِينَةِ	(z celého města)

c) s určeným jménem v množném čísle má význam „všechn“:

كُلُّ الْمَقَالَاتِ	(všechny články)
قَرَأْتُ كُلَّ مَقَالَاتِهِ	(četl jsem všechny jeho články)
مِنْ كُلِّ مَقَالَاتِ الْمَجَلَّةِ	(ze všech článků toho časopisu)

V tomto významu lze použít také výrazu جَمِيعٌ.

جَمِيعُ الْكُتُبِ	(všechny knihy)
مَعَ جَمِيعِ مُشَارِكِي الْمُؤْتَمِرِ	(se všemi účastníky konference)
فِي جَمِيعِ الْمَعَاهِدِ الْعَلَمِيَّةِ	(ve všech vědeckých ústavech)

بعضٌ (původní význam: část)

S určeným jménem v množném čísle má význam „některý“.

بعضُ الْأَفْلَامِ	(některé filmy)	بعضُ أَفْلَامِنَا	(některé naše filmy)
عَنْ بَعْضِ أَفْلَامِ الْمَهْرَاجَانِ	(o některých filmech toho festivalu)		

Jména كُلٌّ a بعضٌ se pojí také se zájmennými příponami.

هَلْ طَلَبْتُمْ بَعْضَ هَذِهِ الْكُتُبِ؟ Objednali jste některé tyto knihy?

طَلَبْنَا كُلُّهَا. Objednali jsme všechny.

هَلْ شَاهَدْتَ كُلَّ أَفْلَامِ الْمَهْرَاجَانِ؟ Viděl jsi všechny filmy toho festivalu?

لَا، شَاهَدْتُ بَعْضَهَا فَقَطْ. Ne, viděl jsem jen některé.

هَلْ حَضَرَ الْحَفْلَةُ كُلُّ الْطُّلَابِ؟ Zúčastnili se té slavnosti všichni studenti?
لَا، حَضَرَهَا بَعْضُهُمْ فَقَطْ. Ne, zúčastnili se jí jen někteří.

أَحَدٌ (jeden), إِحْدَى (jedna)

S určeným jménem v množném čísle mají tyto základní číslovky význam „jeden“, „nějaký“ (obvykle ve vztahu k nějakému celku).

دَرَسَتْ فِي إِحْدَى الْجَامِعَاتِ الْأَمْرِيكِيَّةِ.	Studovala na jedné americké univerzitě.
كَانَ سَفِيرًا فِي أَحَدِ الْبَلْدَانِ الْأَعْرَابِيَّةِ.	Byl velvyslancem v jedné arabské zemi.
وَجَدَتُ الْمَجَلَّةَ فِي إِحْدَى مَكْتَبَاتِ كُلْيِسَا.	Našel jsem ten časopis v jedné knihovně naší fakulty.
قَرَأْتُ هَذَا فِي أَحَدِ مَقَالَاتِهِ.	Četl to v jednom jeho článku.

نَفْسٌ (duše)

S určeným jménem má význam „tentýž“, „stejný“.

نَرَلْنَا فِي نَفْسِ الْفُندُقِ.	Ubytovali jsme se v tomtéž hotelu.
سَافَرُوا بِنَفْسِ الْقَطَارِ.	Cestovali týmž vlakem.

سَائِرٌ (zbývající, zbytek)

S určeným jménem v množném čísle má význam „ostatní“.

طَلَبَنَا سَائِرَ الْكُتُبِ مِنَ الْخَارِجِ.	Ostatní knihy jsme objednali ze zahraničí.
كُنْتُ هُنَاكَ مَعَ سَائِرِ أَعْصَاءِ الْوَفْدِ.	Byl jsem tam s ostatními členy delegace.

عَدَّةٌ (nějaký počet)

S neurčeným neosobním jménem v množném čísle má význam „několik“.

رَجَعَ بَعْدَ عَدَّةِ أَيَّامٍ.	Vrátil se za několik dnů.
كُنَّا هُنَاكَ قَبْلَ عَدَّةِ سَنَوَاتٍ.	Byli jsme tam před několika lety.
كَتَبَ عَدَّةَ رِوَايَاتٍ.	Napsal několik románů.

Genitiv jmenovací

Odpovídá českým vazbám s nominativem nebo genitivem (román Proces, opera Carmen, náměstí Svobody).

جَرِيدَةُ الْأَهْرَامِ (noviny al-Ahrām)	رِوَايَةُ الْأَرْضِ (román Země)
مَيْدَانُ الْجَمْهُورِيَّةِ (náměstí Republiky)	نَهْرُ الْفُرَاتِ (řeka Eufrat)

Spojení podstatného jména se substantivním shodným přívlastkem

V češtině se označuje jako spojení podstatného jména s tzv. těsným přístavkem. V arabštině se týká zpravidla jmen označujících osoby.

السيّدُ الرَّئِيسُ	pan prezident	الملّكُ فَهْدٌ	král Fahd
السيّدةُ السفيريَّةُ	paní velvyslankyně	السيّدُ المديريُّ	pan ředitel
الدُّكُورَةُ أَمَلُ	doktorka 'Amal	الهَنْدُسُ شُكْرِيٌّ	inženýr Šukrī
السيّدُ مَحْمُودُ	pan Maḥmūd	الآنَسَةُ مُنَىٰ	slečna Mona

U akademických titulů a výrazů السَّيِّدُ ، السَّيَّدَةُ ، الْأَنْسَةُ před vlastním jménem se někdy vynechává (např. v oslovení) člen určitý.

دُكْتُورَة أَمْل مُهَنْدِس شُكْرِي سَيِّد رُشْدِي آنَسَة مُنَى

◆ Cvičení

1. Odpovězte na otázky k textu A

من ذهب مع الضيوف المصريين إلى مبني الجامعة؟ أين شاهدوا قتال القيصر كارل الرابع؟ من سُرّ لهم الطريق إلى كلية الحقوق؟ أين قرأوا مجلات أجنبية؟ مع من تحدثوا بعد ذلك؟ إلى أين ذهبو من كلية الحقوق؟ عمّ بحثوا في فهرس المكتبة؟ قابلو من في نادي الطلبة؟ هل حضروا حفلاتهم المناسبة نهاية السنة الدراسية؟ ماذا قدم لهم الطلاب؟ عمّ سألهم الطلاب؟ هل حصل الضيوف على معلومات مفيدة عن جامعة كارل؟

2. Přeložte

Vedoucí delegace. Vedoucí jejich delegace. Vedoucí delegace saúdských podnikatelů. Překlad románu. Překlad jeho románu. Překlad románu toho spisovatele. Děkan fakulty. Děkan naší fakulty. Děkan filozofické fakulty. Kancelář ředitelky. Kancelář ředitelky školy. Kancelář ředitelky vaší školy. Klíč (od) pokoje. Klíč (od) mého pokoje. Klíč (od) pokoje mého kolegy.

3. Zvolte vhodný výraz - عددٌ - بعض

سافر ... طلاب كليتنا إلى لبنان. كنا هناك ... أيام. نصّحهم ... أستاذتهم بدراسة هذه الكتب. في الجلة صور ... المدن التاريخية. قرأوا خلال إجازتهم ... كتب جميلة. جلست ... طالبات في قاعة المحاضرات. علمتُ أنّ ... زملائنا ذهبوا إلى النادي. شاهدن ... أفلام عربية.

4. Z uvedených dvojic vytvořte genitivní spojení

مهندس - شركة، فلاح - قرية، موظف - إذاعة، أستاذ - كلية، مندوب - مؤتمر، كتاب - مكتبة، عضو - وفد، شنطة - أكـ، غـفة - فندق

První slovo genitivního spojení převeďte do množného čísla a spojte s jednou z uvedených předložek: من عن في مع إلى

5. Vytvořte odpovídající tvar

مع كلّ (موظّف) الوزارة، مع جميع (بنت) المدرسة، في كلّ (دولة) العالم، قرأ كلّ (خبر جديد)، في جميع (مكتب) المبني،
جميع (مشارك) المؤتمر، كتبوا كلّ (جملة) الدرس، عن كلّ (أثر) مصر القديمة

6. Přeložte

a) Vrátili jsme se týmž letadlem. On je z téhož města. Jeho článek vyšel v též časopise. Psala o tomtéž autorovi. Vyšli z téže budovy. Ona je žákyní téhož profesora. Studovali jsme na téže fakultě. Je zaměstnán v téže firmě.

b) (přeložte pomocí إِحْدَى / أَحَدٍ)

Studioval jeden orientální jazyk. Navštívili jsme jednu jemenskou vesnici. On byl velvyslancem v jedné arabské zemi. Seznámila se tam s jedním zahraničním novinářem. Zeptala se jednoho úředníka. Četl jsem to v jedné jeho knize. Byl ředitelem jednoho podniku (firmy) zahraničního obchodu.

c) Získali jsme některé arabské noviny. Na mezinárodním veletrhu jsme si prohlédli některé zemědělské výrobky. Tady jsou fotografie některých staroegyptských památek. Byli jsme s nimi v některých muzeích. Objednala pro naši knihovnu některé nové časopisy. Té slavnosti se zúčastnili někteří arabští studenti.

7. K prvnímu slovu genitivního spojení připojte jako přívlastek shodný tvar uvedený v závorce

رئيس الجامعة (جديد)، أفلام المهرجان (مختلف)، نشرة الأخبار (قادم)، طلاب الكلية (عربي)، مهندسو الشركة (أجنبي)، مدن العراق (قديم)، خرائط الشرق الأوسط (كبير)، جريدة الأهرام (قاهري).

8. Přeložte

Poradili nám, abychom navštívili (návštěvu) některé islámské památky. Zeptala se na to proděkana pro zahraniční styky. Nechal jsem ty klíče u vrátného vašeho domu. Slyšel jsi, že se někteří naši kolegové zúčastnili té vědecké konference? Od koho jste získali některé jeho knihy? Získali jsme od nich několik důležitých informací o studiu v arabských zemích. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo některým studentům našeho ústavu stipendia ke studiu arabštiny v několika arabských zemích.

Slovní zásoba

/ u / أَخْذَ	vzít	أَمْرٌ / أُمُورٌ /	věc, záležitost
فِي أَوْ أَخِيرِ ...	na konci ..., koncem ...	فِي أَوَّلِ الْأَمْرِ / أَمْنَاءً /	nejprve
مُؤَسَّسَةٌ	instituce, podnik	أُورْبَيَا	tajemník
أَسْتَاذٌ / أَسْتَاذَةٌ	profesor, pedagog	أُورْبِيٌّ	Evropa
أَفْغَانِسْتَانُ	Afghánistán	بَحْثٌ / بَحَاثَةٌ /	evropský
إِلَخ. (إِلَى آخرِهِ)	atd. (a tak dále)	بَحْثٌ / بَحَاثَةٌ /	výzkum, zkoumání; (vědecká) studie, referát (na konferenci)
أَمَّةٌ / أُمَّةٌ /	národ		

فِيمَا بَعْدُ	později, v pozdější době	خَاصٌ / بـ	týkající se / čeho /
بَعْضُ	některý	/ u / دَخْلـ	vstoupit, nastoupit
مَبْنَى / مَبَانِـ	budova	دَعْمـ	podpora
بَوَابَـ	vrátný, domovník	دُورـ / أَدْوَارـ	role, úloha
بَيَانٌ / -اتـ	údaj; oznámení, prohlášení	إِذَارَةـ	správa, řízení, ředitelství
تِجَارَةـ	obchod,	إِذَارَةـ الْجَامِعَةـ	rektorát (univerzity)
ثُرَامـ / ثُرَامُوايَاتـ	obchodní činnost	/ مدَبِّرـ / مُدَرَّأـ	ředitel, manažer
تَقَافِيـ	tramvaj	إِذَاعَةـ	rádio, rozhlas, vysílání
ثُمـ	kulturní	/ رَئِيسـ / رُؤْسَاءـ	předseda, prezident, vedoucí
أَثْنَاءـ	poté, pak	رَئِيسـ الْجَامِعَةـ	rektor (univerzity)
جَدْوَلـ / جَدَالـ	během	رَجُلـ / إِرْجَاهـ / الْأَعْمَالـ	podnikatel
جَدْوَلـ / جَدَالـ / أَعْمَالـ	rozvrh, rozpis	/ II. رَحْبـ / بـ	přivítat
جَلْسَةـ	pořad jednání	رَاهَنـ	aktuální, současný
جَامِعَةـ الْمُلُوْكـ الْعَرَبِيـةـ	zasedání	رِياضَةـ	sport
جَامِعَةـ الْقَاهِرَةـ	Liga arabských států	/ زَمْنـ / أَزْمَانـ، أَزْمَةـ	čas, období
جَامِعَةـ كَارْلـ	Káhirská univerzita	رِيَارَةـ	návštěva
جَمِيعَةـ	Univerzita Karlova	سَفَارَةـ	velvyslanectví
جَمِيعَةـ عَامَةـ	shromáždění, sdružení	/ سَفَرَاءـ / سَفَرَاءـ	velvyslanec
جَمِيعـ	valné shromáždění	سِيَاحَةـ	turistika, cestování
اجْتِمَاعِيـ	všechn	مَكْتَبـ / مَكَابِـ / سِيَاحَةـ	cestovní kancelář
جِنَاحـ / اِجْنَاحـ	společenský, sociální	سَائِرـ	zbývající, zbytek
Vـ	křídlo, pavilon	/ شَانـ / شُؤُونـ	věc, záležitost
تَجْوَلـ	projít se	شَابـ / شَابَـ	mladý (člověk)
جَوْلـةـ	procházka, vycházka	شَابـ	mládež
تَحْدِيثـ Vـ / عنـ	mluvit, vyprávět / o /	شَابـ	nápoj
مُحَادَثَاتـ	jednání, rozhovory	/ a / شَرَحـ	vysvětlit
حَرْبـ / حُرُوبـ	válka	شَرْقـيـ	východní, orientální
حُسْنـ ضِيَافَةـ	pohostinnost	/ III. شَارِكـ / فـ	účastnit se / čeho /
حُضُورـ	přítomnost, účast	III. شَاهِدـ	shlédnout, dívat se
حَفْلَةـ	oslava, večírek	صَحْفِيـ	publicistický, tiskový;
حَقـ / حُقُوقـ	právo	طَبِيعِيـ	novinář
حُكْمُومِيـ	vládní, státní	عَدَدـ	přírodní, přirozený
حَلْوَيَاتـ	sladkosti	مَعْرِضـ الْكِتَابـ	několik
تَخْرُجـ / اِفـ	ukončení studia, absolvování	/ مَعْارِضـ الْكِتَابـ	knižní veletrh
خَارِجِيـ	zahraniční	تَعْرِفـ Vـ / عَلَىـ، بـ	seznámit se / s /
خَرِيجـ	absolvent		

تَعْرِفُ / عَلَى، بِـ	seznámení se / s /	كُلْيَةُ الْآدَابِ	filozofická fakulta
الْعَرَاقُ	Irák	كُلْيَةُ الْحُقُوقِ	právnická fakulta
عَرِيقٌ	starý, starobylý	كُلْيَةُ الْعُلُومِ الاجْتِمَاعِيَّةِ	fakulta sociálních věd
مُعاَصِرٌ	současný	كُلْيَةُ الْعُلُومِ الطَّبِيعِيَّةِ	přírodovědecká
/ اَلْعَلَمُ / اَبَدِـ	dozvědět se	كَمَا	fakulta
تَعْلِيمٌ	školství, vzdělání,	مَاضٍ	rovněž, také
عَالٌ	výuka	مَالِيٌّ	minulý, uplynulý
عَامٌ	vysoký	مِنْهَا	finanční
عَمِيدُ الْكُلْيَةِ	obecný, všeobecný,	أَبْنَاءُ / أَبْنَاءِ	např.
/ عَمَدَاءُ الْكُلْيَاتِ /	veřejný, generální	نَادِ / نَادِيَةُ، نَوَادِ	zpráva
أَعْمَالٌ	děkan fakulty	مُنَاسِبَةٌ	klub
عِنْدَمَا	jednání (konference)	بِمُنَاسَبَةِ ...	příležitost
VIII. اَفْتَسَحَ فَتْرَةً	když	/ a / نَشَأَ	u příležitosti ...
افْتَسَحَ	zahájit	نَشَأَةً	vzniknout
فَتْرَةً	období, čas	نَشَرَةً	vznik
تَنَرَجَ / عَلَى /	prohlédnout si		relace, vysílání
فُرْصَةً / فُرَصَـ	příležitost	نَصْحٌ / a / بـ	(informační) leták
فَلَاحٌ	rolník, zemědělec	نَظَرًا إِلَيْ	poradit / komu co /
فَهْرَسٌ / فَهَارَسٌ /	seznam, katalog	نَفْسٌ / نُفُوسٌ	vzhledem k
قَبْلَـ	přijmout	نَهَايَةً	duše
/ VI. تَقَابَلَـ /	setkat se / s /	نِيُو يُورَك	konec
قَدَمٌ	nabídnout, představit,	هَامٌ	New York
مُقَدَّمٌ	poskytnout,	هَيْثَةٌ	významný, důležitý
مَقْرٌ	podat (žádost)	هَيْثَةُ الْأَمَمِ الْمُسَعِّدَةِ	organizace
قَرْيَةٌ / قَرْيَـ	uchazeč, žadatel	مُتَّحِدٌ	Organizace spojených
قَسْمٌ / أَفْسَامٌ	sídlo, rezidence	وِزَارَةُ الْخَارِجِيَّةِ	národů
قَصْرٌ	vesnice		spojený, sjednocený
قَضِيَّةٌ / قَضَائِـ	oddělení, katedra		ministerstvo
مُسْتَقْلٌ	krátký	وَسْطٌ / أَوْسَاطٌ	zahraničních věcí
قَائِمٌ / قَوَانِـ	případ (právní),	إِنْفَاقَيَّةٌ	střed, centrum,
قَاعَةٌ	otázka (historická,	تَوْقِيقٌ / عَلَى /	prostředí
قَيْصَرٌ / قَيَاصِـ	politická)	وَكَالَةٌ	smlouva, dohoda
كُلٌّ	nezávislý, samostatný	وَكَالَةُ الْأَبْنَاءِ	podpis / čeho /
	zákon, právní věda	وَكِيلٌ / وَكَلَاءُ /	agentura
	sál, hala	وَكِيلُ الْكُلِيَّةِ	tisková agentura
	císař		zástupce
	každý, celý, všechn		proděkan